Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ VIII. — Мт. Кармель, Па. Четвергъ 25-го Сѣчня 1900. — Число 3.

КАЛЕНДАРЬ.

Сѣчень.		
18	Ч.	Єрмила, Стратоника
19	П.	Отцѣвъ убит. въ Синаи
20	С.	Павла тив. и Іоана
21	Н.	31. по Сош. † Покл. ок. П.
22	П.	Антонія Вел.
23	В.	† Атаназія, Кирила
24	С.	Макарія, Евфросиніи

ЗМѢСТЪ.

Справы „Союза.“ — Вôдозва. — Американьскій заливайки. — Въ справѣ конвенціи „Р. Н. Союза“. — Вѣсти зъ Америки. — Новинки. — Фейлетонъ: Американьскій шляхтичь. — Баба. — Оголошеня.

Увага.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собѣ ОДИНОКУ, ✳ ✳ ✳ РУСКУ. ✳ ✳ РОБÔТНИЧУ ГАЗЕТУ, най пише на адресъ:

„SVOBODA“
P. O. Box 13
MT. CARMEL, PA.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Квитъ

на $600, словами шѣсть сто долярôвъ, котри я, Марія Драбикъ, одержала зъ касы »Р. Н. Союза« яко посмертну запомогу по моимъ мужу бл. п. Трофимѣ Драбикъ. За такъ скоре выплачене складаю урядови »Р. Н. Союза« сердечну подяку.

Shenandoah, Pa. 12. януара 1900

Марія Драбикъ.

ПРИ СВѢДКАХЪ:
Іосифъ Коваль,
Павло Матишь,
Волод. Шицъ.

Сравоздане касове „Р. Н. Союза“ за мѣсць грудень 1899 р.

Buffalo, N. Y. Братство св. Іоана Хр.	$12.00
Lansford, Pa. Бр. Рожд. Пр. Бог. (за падолистъ)	50.00
„ „ „ „ „ (за грудень)	69.21
Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. Иліи	2.00
West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Бог. (за падолистъ)	9.00
„ „ „ „ „ „ (за грудень)	13.50
Trauger-Calumet, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	18.25
Waterbury, Conn. Члены (за падол. и грудень)	25.50
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	42.59
Lodi, N. J. Члены	7.65
Centralia, Pa. Бр. св. О. Николая	10.50
Chicago, Ill. Куриловъ Мойсей	1.75
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	27.25
„ Валевскій Алекс.	5.00
Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	18.81
New York, N. Y. Саричь-Яхвякъ	2.00
English Centre, Pa. Сѣракъ Гнатъ	2.00
New Port, Pa. Бр. Успен. Пр. Бог.	3.75
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр. (за падолистъ)	90.55
„ „ „ „ „ (зв грудень)	106.00
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	30.00
„ Бр. св. Димитрія	38.80
Ansonia, Conn. Бр. св. АА. Петра и Павла	54.00
Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	13.15
Oldforge, Pa. Корбелякъ Яковь	3.00
Rendham, Pa. Члены	3.96
Christopher, Pa. Члены	6.00
Mayfield, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	34.31
Plymouth, Pa. Бр. св. АА. Петра и Павла	38.86
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	12.38
McAdoo, Pa. Бр. Покр. Пресв. Бог.	53.00
Priceburg, Pa. Бр. св. Василія В.	34.65
St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	18.81
Elmira, N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	12.86
Shamokin, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	67.15
„ Бр. св. Йосифа	9.66
Jersey City, N. J. Члены	120.76
Yonkers, N. Y. Члены	35.65
Pittsburg, Pa. Бр. св. О. Николая	184.41
Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	12.07
Simpson, Pa. Бр. св. Василія В.	28.00
Sayre, Pa. Бр. Благов. Пр. Богор.	7.67
Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богород. (и за вôдзнаки)	32.97
Trauger, Pa. Бр. св. Спаса	10.50
П. Н.? Бр. Пр. Богор.	2.00
Разомъ:	$1381.93
Розхôдъ:	726.35

Станъ касы »Р. Н. С.« зъ днемъ 21. грудня м. р. такій:

1) Фондъ желѣзный	$5500.00
2) Фондъ розпорядимый	971.69
3) Депозиты	1449.05
Сума:	$7920.74

Дальше въ другôй половинѣ грудня р. 1899 приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючи нови члены:

Mayfield, Pa.

		Число въ гол. книзѣ:
231.	Шаракъ Михайло	1709
232.	„ Анна	1710

Yonkers, N. Y.

233.	Дзюбакъ Максимъ	1710
234.	„ Харитонъ	1711
235.	„ Никифоръ	1711
236.	Бибель Федоръ	1712
237.	Фешь Дмитро	1712
138.	„ Михайло	1713
239.	Ляшь Максимъ	1713
240.	Микулякъ Пляръ	1714
241.	Олесневичь Семенъ	1714
242.	Рабатинъ Юрій	1715
243.	Смій Михайло	1715
244.	Шведа Иванъ	1716
245.	Вариха Осифъ	1716
246.	Жидякъ Мелянія	1717

Pittsburg, Pa.

247.	Мацѣевскій Антôнъ	1717
248.	Кунцикъ Метѣй	1718
249.	Криницкій Григорій	1718
250.	Кузьмичь Григорій	1719
251.	Опалка Николай	1719
252.	Смерекъ Никита	1720
253.	[illegible] Никифоръ	1720
254.	Дудучь Павло	1721
255.	Паоликъ Стефанъ	1721
256.	Устіяновскій Іоанъ	1722
257.	Кроль Василь	1722
258.	Филь Андрей	1723
259.	Драбищакъ Теодоръ	1723
260.	Федорчакъ Данило	1724
261.	Чачуръ Александеръ	1724
262.	Головачь Яцко	1725
263.	Вахновскій Климентъ	1725
264.	Соколъ Кирило	1726
265.	Скрабутъ Іоанъ	1726
266.	Федорчакъ Гаврило	1727
267.	Цимбала Павло	1727
268.	Гаркасъ Константинъ	1728
269.	Коваль Григорій	1728
270.	Ляшеникъ Стефанъ	1729
271.	Возникъ Михаилъ	1729
272.	Микитякъ Прокопъ	1730
273.	Рогаль Петро	1730
274.	Кащакъ Іоанъ	1731
275.	Костикъ Іоанъ	1731
276.	Курилка Дмитро	1732
277.	Козяръ Іоанъ	1732
278.	Киляръ Дмитро	1733
279.	Коцанъ Лука	1733
280.	Дзюбиньскій Констант.	1734
281.	Дурнякъ Омелянъ	1734
282.	Арданъ Иванъ	1735
283.	Пласконь Василь	1735
284.	„ Михаилъ	1736
285.	„ Павло	1736
286.	Пухиръ Михаилъ	1737
287.	Польщакъ Стефанъ	1737
288.	Барна Николай	1738
289.	Баволякъ Гнатъ	1738
290.	Зеленякъ Михаилъ	1739
291.	Крейничинъ Іоанъ	1739
292.	Смерецкій Михаилъ	1740
293.	Малинякъ Теодоръ	1740
294.	Мацьканичь Асафатъ	1741
295.	Тилѣщакъ Дмитро	1741
296.	Войтовичь Осифъ	1742
297.	Вальпа Антоній	1742
298.	Виняръ Петро	1743
299.	Ференцъ Анна	1743
300.	Френчко Антоній	1744
301.	Цѣдило Петро	1744
302.	Галечко Данило	1745
303.	Мигальо Петро	1745
304.	Сапура Андрей	1746
305.	Старухъ Алексій	1746
306.	Стасякъ Дионизій	1747

Troy, N. Y.

307.	Гащицъ Весиль	706
308.	Снякъ Гаврило	706
309.	Бобакъ Йосифъ	707
310.	Ткачь Михаилъ	710
311.	Меслей Йосифъ	761
312.	Волкъ Иванъ	761

Belle Vernon, Pa.

313.	Болехъ Дмитро	72
314.	Грубый Алексій	72
315.	Корба Василь	73
316.	Обухъ Іоанъ	73
317.	Врабель Юрій	74

Simpson, Pa.

318.	Петришакъ Мелянія	1751
319.	Пишь Семенъ	1752
320.	Корба федоръ	1752
321.	Червôнка Лука	1753
322.	Венгриновичь Иванъ	1753

Lansford, Pa.

323.	Стопчаньскій Мих.	1754
324.	„ Михаилъ	1754
325.	Фиркаль Алексій	1755
326.	Кацикъ Михаилъ	1755
327.	Венгринъ Осифъ	1756

Trauger, Pa.

328.	Бучко Михаилъ	1746
329.	Фуринъ Стефанъ	1757
330.	Гордишій Иванъ (кол.)	1757
331.	Кристіянъ Юрій	1758

Отже, якъ бачимо, въ грудни приступило новыхъ членôвъ до »Р. Н. С.« **331**, мѣжь котрыми дѣтей ледво **32**. Число се поважне, однакъ коли зважимо, кôлько то нашихъ людей живе въ Америцѣ и блукае свѣтами, сидить въ байдужности або вытирае куты по чужихъ, для него ворожихъ організаціяхъ, то се число выйде незначнымъ. Але сподѣемось, що се зъ часомъ поправить ся на лѣпше. Тôлько не забувайте и дѣти вписувати въ члены »Союза«! — Се важне!

Найбôльше приступило членôвъ зъ отсихъ мѣсцевостей:

Pittsburg, Pa.	60	членôвъ
Jersey City, N. J.	53	„
Olyphant, Pa.	38	„
Ansonia, Conn.	29	„
Lansford, Pa.	26	„
Yonkers, N. Y.	14	„
St. Louis, Mo.	11	„
West Pawlet, Vt.	10	„
Newport, Pa.	9	„
Oldforge, Pa.	9	„

Chrigtophe, Pa., Shenandoah, Pa. и Troy, N. Y. по 6, Waterbury, Conn., Simpson, Pa. и Belle Vernon, Pa. по 5. Низше 5 членôвъ мѣсцевостей не подаю.

Братство Пр. Богородицѣ, котре заслало касіерови $2.00, зволить зголоситись, бо секретара не увѣдомило, а касіерови не подано мѣсцевости.

Всѣхъ тыхъ, що неустанно домагають ся сейчасъ грамотъ та скорыхъ вôдписôвъ, прошу бути терпеливыми. Всьо поволи буде. Скорше годѣ (хоть душа рада-бъ), бо я мушу робити самъ и маю лишь двѣ руки, а кромѣ того маса иншои роботы. А до »Союза« новыхъ членôвъ але порядныхъ и дѣтей таки притягайте!

Ант. Бончевскій
секретарь.

Вôдозва

до всѣхъ американьскихъ Русинôвъ такъ зъ галицкои якъ и угорскои стороны въ справѣ „Руско-Народного Дому Еміґраційного въ Америцѣ“.

ДОРОГИ БРАТЯ И СЕСТРЫ!

Перенесѣмъ ся думкою въ тй часы, якъ то мы зъ краю, многй въ голодѣ и холодѣ, гнанй бѣдою, выбрали ся въ далеку заморску чужину и вкôнци прибули до Америки, до »касиль-ґарденъ«. Чи-жь не краяло ся наше серце зъ жалю и розпуки, що напротивъ Айришѣвъ, Нѣмцѣвъ, Французôвъ, Италіянôвъ, Полякôвъ и другихъ народностей выходили ихъ рôднй аґенты и брали тыхъже до своихъ домôвъ еміґраційныхъ. А нашь Русинъ все бувъ и есть сиротою, тай чуе ся дуже щасливымъ, якъ якій чужій аґентъ або може и жидъ (розумѣе ся за добру заплату), змилосердить ся надъ нимъ и возьме его пôдъ »свою опѣку«. Чи-жь не встыдъ, щобы мы, американьскй Русины, числомъ 200.000 були и на дальше рôвнодушнй на таку поневѣрку и не постарали ся вже разъ о свого руского аґента тай о свôй рускій Еміґраційный Дôмъ. Початокъ въ тôмъ вже зробленый въ 1894 р., коли то редакція »Свободы« (выдавана тогдѣ о. Гр. Грушкою), перша пôднесла потребу основаня Руско-Народного Дому Еміґраційного и до 1896 року зобрано $370.60 на фондъ еміґраційный, котрый днесь находить ся въ певныхъ рукахъ и незадовго будемо въ можности оголосити точне справоздане зъ давныхъ жертвъ.

Понеже перше руско-американьске народне вѣче въ Jersey City, N. J. дня 1. н. ст. януара б. р. ухвали-

(Продовжене на другôй сторонѣ).

3

Американьскій шляхтичь.

Образъ зъ житя рускихъ робôтникôвъ
—въ 3. актахъ.—
Написавъ Стефанъ Макарь.

(Дальше)

Данько. Тото ты вже свѣта мусѣвъ бачити!

Джорджь. Фі, нема вже такого мѣста въ Америцѣ, що-бъ я въ нѣмъ не бувъ, а що бачивъ на своимъ житю, то того не списавъ бы за якого рока.

Петро. Ты певно и по англійски мусишь добре збесѣдувати ся?

Джорджь (перепиняе ѣджене, насмѣшкуючись): По англійски чи вмѣю? »Сюръ«, що такъ! Та-жь я такъ бесѣдую якъ родовитый Американець, ще лѣпше якъ по свому. Хиба-жь не було коли навчити ся?

Евка. Такъ, такъ! Такому не жаль и жити въ Америцѣ, що знае мову. Вштурить ся скорше до якои роботы, тай не дасть ся нѣкому ошукати, а такъ якъ я, то бѣдонька менѣ зъ тымъ. (милѣйше) Вы мусѣли певно назбирати досыть грошей, коли такъ довго ту жіете?

Джорджь. Ба, якъ бы я мавъ давнѣйше той розумъ, що теперь маю, то бувъ бы паномъ на цѣлу губу... А то, знаете, чоловѣкъ молодый то и дурный, не знае, де его щасте чекае. Теперь що иншого. Призбирало ся де-що.

Евка (несмѣло): А богато?

Иванъ. Що ты така цѣкава на людскй грошѣ, ты свои рахуй!

Джорджь. О, та що-жь тамъ, що пытають ся, то нѣчо! (до Євки) Не богато тамъ того буде, але все назбирае ся до двохъ тысячокъ. А що менѣ попропадало, а що ще на людяхъ, то того не згадую. Отъ и теперь мало не пôшовъ на тамтой свѣтъ та не стративъ усього.

(Всѣ зъ зацѣкавленемъ глядять на него).

Евка. Що-жь то такого стало ся?

Джорджь (перестае ѣсти, вôдсувае посудину и усмѣхомъ дякуе): Тенксъ!... Вы може чудуетесь, що я такъ вбраный, а то вамъ кажу, що я вже нѣколи не выберу ся въ дорогу въ порядной одежи. Отъ выѣхавъ я зъ хаты вбраный якъ належить ся, зъ куфрикомъ, та зъ розличного рода бѣлемъ. Гадаю собѣ: досыть менѣ того мѣстового гуку и шуму, лучше я пôду десь на »контры«, въ затишне мѣсце, то заложу собѣ якійсь »бізнесъ«, або що. И ничь. Выбравъ ся я тай ѣду колѣевъ, але недалеко ту коло васъ высѣвъ, бо хотѣвъ вôдвѣдати свого краяна. Хочь нôчь була темна, але я собѣ зъ того нѣчо, йно иду до мѣста. Ажь ту надходить трехъ людей и заступають менѣ дорогу. Я до нихъ по англійски, пытаюсь, куды близше, а они до мене. Оденъ ханъ за руки, другій револьверъ до головы, а третый пытае за грошѣ.

Євка (зъ перестраху). И забрали всьо у васъ?

Джорджь (смѣесь згôрдливо). Го, го, го, газды не, не на те я такъ довго въ Америцѣ, щобъ мене хто въ дураки вывѣвъ! Я кажу до нихъ: на, берѣть собѣ все, що маю. Они пообмацували мене, а що грошей не знайшли, то-жь забрали всьо проче, лишаючи мене середъ поля. Грошей не взяли, бо я ихъ мавъ зашитыхъ въ сорочцѣ. А ще менѣ зробили такого збытка, що здерли зъ мене порядну одѣжь а лишили менѣ стъ тую. Що-жь було робити? Взявъ я тое на себе тай полями та хащами, щобъ мене люде не бачили, прійшовъ ажь до васъ.

Євка. Слава Богу, що хоть тыхъ грошей не забрали!

Джорджь. Хочь злодѣѣ а не вмѣли красти.

Василь (до другихъ). Здае ся, не було що красти.

Иванъ. Ну, мы розбесѣдувались, а намъ бы порати на супочинокъ, завтра скоро свѣтъ до роботы. И Джорджь певно втомленый зъ дороги.

Маруся. Де-жь мы ему постелимо?

Євка (до Джорджа). Ту нôчь переспите таки ту а завтра якось оно поладнае ся. (до Марусѣ) Йди но Марусю, принеси сѣнникъ и постели ту Джорджови.

(Маруся выходить. Джорджь йде зъ своимъ клункомъ въ другу сторону и тамъ щось шпортае. При вôдходѣ стоять прочй).

Євка (до Ивана). Якійсь несогôрший чоловѣчиско, якъ гадаешь?

Иванъ. Га, хто-жь то може спершого разу пôзнати? Ту въ Америцѣ всѣлякого народа повно.

Петро. Менѣ выдае ся, що вôнъ порядный брехунъ.

Грицъ. А я вамъ усѣмъ кажу, що то американьскій шляхтичь.

Євка. Що за шляхтичь?

Данько. Не знаете? Волоцюга, бомъ.

Євка. О, ты! бомкало бы тебе, таке на чоловѣка бесѣдувати...

Петро. Вôнъ, здаесь, якъ разъ пара до Чорнихи.

Грицъ. Не бôй ся, свôй свого знайде.

(Всѣ въ смѣхъ, мущины вôдходять).

СЦЕНА 9.

Євка, Джорджь и Маруся.

(Маруся зъ початку ихъ розмовы стелить).

Евка. Не будете бояти ся самй спати?

Джорджь. Де-жь тамъ! Чи то я разъ спавъ самъ? (несмѣло приступае до неи и цѣлуе въ руку) Щобы я васъ газдыне просивъ, та не знаю, чи вы менѣ тое вчините...

Евка. Що тамъ такого?

Джорджь (облестно). Вы мене еще не знаете, то й подивуете моѣй прозьбѣ, але послухайте ласкаво (цѣлуе въ друге).

Евка (хоче нѣбы вырывати руку). Не треба, не треба.

Джорджь. Я бачите, такій обдертый, хотѣвъ бы якось прибратись. Правда, я маю грошѣ, але самй цѣлковитй, не хочу розрывати, а вы знаете якъ то дрôбный грôшь котить ся.

Євка Я то сама знаю. Найлегше змѣняти.

Джорджь. Отже, я бы васъ просивъ, газдыне, (цѣлуе въ руку) чи бы вы не пожичили менѣ пару центôвъ, я бы трохи прибравъ ся. Якъ заробю, то вамъ заразъ зверну, а ще и тй, що маю, дамъ до васъ на сховокъ.

Євка. Гмъ, нема у мене богато грошей... та... богато-жь вамъ треба?

Джорджь. Отъ такъ зъ 15 дол. Я не хотѣвъ того передъ тамтыми бесѣдувати, бо що они розумѣють.

Євка. Певно, вôнъ тамъ, оденъ зъ другимъ знае, що треба, абы йно наѣвъ ся тай тôлько его. Я вамъ дамъ тй центы, тôлько не говорѣть мому старому, анѣ нѣкому, бо они не знаювь що я маю центы. А то оттакъ: центъ до цента тай трохи того назбирало ся, гадаю, може коли придасть ся.

Джорджь (цѣлуе руку). Добре, добре, я не повѣмъ нѣкому.

Евка. Заждѣть, я заразъ вынесу (вôдходить).

Маруся (скôнчила стелити). Вже маете постелене.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All comunications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рóчна $2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высилати пóдъ адресу:
То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЬ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна дóстати слѣдуючі книжки:

	цѣна
Каледарик Руси	10
Образки зъ Америки	10
Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русиновъ	15
Конституція Спол. Державъ Пóвнóчної Америки	10
Де-що про права и суды въ Спол. Державахъ, а особенно въ державѣ Пенсильвенія	10
«Тымко Гаврилюкъ»	15
Оповѣдання	15
Про вóдступниковъ вóдъ россійского православія и ихъ переслѣдованя	10

(Продовженє зó сторóны першої).

ло одноголосно сповнати товариство: »Руско Народный Дóмъ Емігрáційный въ Америцѣ« и постарати ся чимскорше о руского аґента емігрáційного, тай въ тóй цѣли выбрано кóмітетъ, котрому поручено впровадити въ житє згадане товариство; длятого, мы пóдписаній, звертаємо ся зъ умыльною просьбою до всѣхъ Русинóвъ американьскихъ, безъ взгляду на партіи и на переконаня и кличемо: въ чіихъ жилахъ плыве ще жива руска кровь, а въ чіёй груди бе ще живе руске серце — скиньмо ся по кóлько хто може, а чей въ коротскóмъ часѣ отре ся не одну слезу нещаснымъ нашимъ емігрантамъ, выратуе ся неодну дѣвчину емігрáнтку зъ нужды и морального упадку, бо неодного емігранта завернули тутейшій власти назадъ до краю тóлько черезъ тое, що не було кому за нимъ вставити ся въ »касель-ґарденъ«.

Чи-жь може бути красна цѣль для насъ христіянъ, якъ: подорожного въ дóмъ прійняти, нагого пріодѣти, голодного накормити, жаждучого напоити, смутного потѣшити и добру раду дати, новоприбувшому емігрантови постарати ся о добру роботу або службу, а що найголовнѣйше, руский аґентъ буде мóгъ провадити контролю народну т. е списъ всѣхъ новыхъ емігрантóвъ рускихъ.

Тое все дасть ся легко выповнити лишь черезъ Руско-Народный Дóмъ Емігрáційный.

То жь просимо не вóдкладайте, але тымчасомъ высылайте чимъ скорше жертвы на руки нашихъ рускихъ редакцій, а незабаромъ розошлемо такъ званій »блоки« (книжочки зъ реситами) на руки нашихъ аґентóвъ до розпродаваня, бо нужда не спитъ, а емігрáція що разъ то бóльше взмагає ся. Имя кождого жертводателя буде публично оголошене и въ особнóй книзѣ золотыми буквами записане.

Зъ Богомъ впередъ!

Вóдъ кóмітету товариства „Руско-Народный Дóмъ Емігрáційный въ Америцѣ“.

JERSEY CITY, N. J., дня 18. января 1900.
О. Николай Подгорецкій, предсѣдатель, 227 Warren Str., JERSEY CITY, N. J.; Конд. Котанчикъ, зъ Шамокина, Па., заступникъ; Семанъ Сосенко, зъ Юнкерсъ, N. Y., 25 Summit Str., секретарь; Иванъ Парлякъ, зъ Ню Йорку, 1337 Ave. A., касіеръ; Дмит. Ванько, зъ Лисонія, Конн., контрольоръ Констан. Кирчóвъ, зъ Джерзи Сити, N. J., контрольоръ.

Американьскій заливайки.

Що нашъ народъ въ Америцѣ любить частенько запитись, не винен тому тóлько »старый край« и его »славне« выховане. И тутейшій вóдносины мають тежь свóй вильвъ, котрый давнѣйшій, краевій навычки до питя еще побóльшує и нашихъ людей примушує брати за панту, ту остатну розраду и потѣхоньку все бóльше и бóльше. Правдою есть, що въ краю нашихъ людей розпоювали паны и жиды, правдою есть такожь, ща нашій Русины въ горю и нуждѣ шукали собѣ »щастя« въ горѣвцѣ, та не менчою правдою есть такожь и те, що въ краю о много менче було людей, котрі бы уважали за конечну потребу день въ день хочь не богато выпити и пантою свое горе залити. Якъ въ селѣ трафивъ ся якій піякъ, на него пальцемъ показували и смѣялись зъ него, а якъ тутъ дехто и щодня такъ наше ся, що не знае, якъ е що мае говорити, нѣхто сему дуже не дивуе ся, немовь бы піяньство у робóтничои клясы було зовсѣмъ натуральною рѣчею.

Мясо и пиво.

Хто хочь сякъ-такъ знае жите нашихъ людей, певно узнае се за слушну правду, що нашій братя звычайно таку суму грошей выдають на мясо, якъ и на пиво и другій трунки. Если возьмемо, що нашъ чоловѣкъ ѣсть на снѣданє, обѣдъ и вечеру по нóвъ фунта мяса (по 5 цнт. нóвъ фунта), то на рóкъ зъѣсть мяса за 15 цнт., а на мѣсяць за $4.50. Можна пріймити легко, що таку суму выдае на трунки, если не о много бóльшу. Если-жь зновь Русинóвъ въ Америцѣ есть 200.000,

Кóлько пропивають Русины? то на оденъ день пропивають Русины въ Америцѣ 30 тысячь долярóвъ, на мѣсяць 900 тысячь, а на рóкъ 10 мілiонóвъ 800 тысячь. За два роки та сума подвоить ся, и такъ дальше. Кóлько бы мы могли мати за тѣ пропитій грошѣ домóвъ народныхъ, кóлько шкóлъ, кóлько просвѣты! Нашій жѣнки не ходили бы въ брудныхъ лахахъ на будный день, а брали бы те одѣне, що беруть на недѣлю, а дѣти не валяли бы ся по улицяхъ и не вчили бы ся »льофровства«, а ходили бы и бавили бы ся по лѣпшихъ домахъ, а мущины замѣсть проклонóвъ вымавляли бы слова благій и добрій!

Перша пейда ґрінора.

Но, але жите показуе иншій образъ, смутный, ажь понурый. Перше »огнище«, яке знаходить емігрантъ въ Америцѣ, се чужа »касель-ґарда«, вóдтакъ якійсь замурдзаный готель, або шинокъ, або чужій емігрантскій »home«, або тѣсный »house« знакомого або кума. Потóмъ йде шапа, цегольнѣ, каменоломы, майны, готелѣ — якъ дóстало ся роботу. И чому-жь не потѣшитись зъ тымп, що вказали роботу, що навчили якъ о ню просити, що вбрали, прияли на »бордъ«, пояснили значѣне американьского доляра, квадрóвъ, срѣбныхъ пѣстокъ и пяти-центовыхъ ніклѣвъ? Якже-жь не скоштувати американьского пива, віски, »воды«? Сама чемность ажь каже, щобы »ґріноръ« зафундовавъ старшимъ »гамериканамъ«. И »ґріноръ« фундуе. Фундують и »гамериканы« — доки охота пити не устане. На другій разъ »ґріноръ« вже знае, якъ »жіють« люде, на третій разъ ще лѣпше, ажь не призвычаить ся до »новыхъ американьскихъ обставинъ« такъ, якъ гусь до воды. Потóмъ вóнъ вже мусить пити, бо якже-жь може робóтникъ не пити? Врешті всѣ пють, не тóлько хлопы.

Котрі робóтники пють найбóльше?

И се есть правда, що всѣ пють, бодай мѣжъ нашими людьми, выняти деякій одиницѣ. Въ великóй мѣрѣ, на жаль, се есть оправдане. Люде працюють въ поросѣ, при частóй змѣнѣ повѣтря, лахо вóджавляють ся, перепрацьовують ся, мають лихій помешканя, тай часто жіють въ неможливыхъ родинныхъ вóднóсинахъ. Всѣ стосунки ажь пруть людей до сальону, до пива, до віски, и люде летять якъ нетлѣ до огню, до трунку, щобы огрѣтись, набрати тепла и силы, котрои такъ потрéба ихъ »босамъ«. До того, нашій люде мають вже таке щасте въ Америцѣ, що власне тамъ дóстають роботу, де менша платня и де вже само заняте бóльше злучене зъ піяньствомъ. Робóтники въ майнахъ всюды пють, на цѣлóмъ свѣтѣ; такъ само робóтники, що роблять на докахъ (въ цукровняхъ и т. п.), въ цегольняхъ, цементовняхъ, мотузярняхъ, каменоломахъ, а власне при тыхъ роботахъ Русины въ Америцѣ головно суть занятій, значить, зъ цѣлою певностію можна сказати, що американьскій Русины належать въ Америцѣ до тыхъ людей, котрі зъ свого зарóбку найбóльше пропивають.

Луць въ Америцѣ.

Луць, будучи ще въ краю, думавъ, що вóнъ тамъ и умре. Декотрі навѣть гадають, що вóнъ тамъ зложивъ до гробу свое спянѣле тѣло. Але то неправда. Коли смерть на него мала находити, вóнъ, перемѣнявши свое хлопске убране на паньске, пóгнавъ въ Америку. Тутъ, знайшовши всѣлякого трунку доволѣ, вóдживъ и вóдмолоднѣвъ такъ, що его взяли до роботы, за яку дóстае добру »пейду«. Що суботы выправляе гостину для «добрыхъ« людей, а що гостѣ и вóнъ самъ пяный, а щодня вóнъ оденъ. А въ краю жѣнка его рве пустій дóйки змарнѣлои вóдъ стрѣхи коровы и свое волося, а дѣти просять, ажь кричать ѣсти. Ихъ нещасте неразъ снить ся ему и вóнъ присягае ся »добрымъ« людямъ, що ихъ спровадить до Америки, але тои присягы еще не дотримавъ, якъ и не дотримавъ того, що вже нѣколи пити не буде.

Купуйте науку!

Оденъ анґлійскій шкляръ сказавъ ще въ 1850 р. до робóтниковъ: »Купуйте собѣ науку, замѣсть алькоголю!« И добре казавъ. Не лишь тому, що алькоголь забиває здоровле и память, але и тому, що пяній люде у громадѣ людскій нѣчого не вартають. Вóдъ нихъ не може йти поступъ. А се найважнѣйше, особливо для насъ Русинóвъ, котрі у всѣмъ есьмо на задѣ. Стосунки, въ якихъ мы знаходимо ся, подають намъ подвóйну науку: 1) Зъ одной стороны насъ попыхаютъ до трункóвъ, та 2) зъ другои стороны намъ кажуть вчити ся и ставати людьми. Чимъ скорше пóзнаемо, що намъ треба бути людьми, а не піяками, тымъ скорше станемо народомъ, якимъ намъ хочь бы задля давнои славы батькóвъ нашихъ конечно выпадае бути.

П. Тимкевичь.

Въ справѣ КОНВЕНЦІИ „РУСКОГО-НАРОДНОГО СОЮЗА.“

Ще въ 49. ч. »Свободы« зъ минувшого року забравъ голосъ п. Конст. Кирчóвъ, членъ »Р. Н. Союза« зъ Джерзи Сити въ справѣ конвенціи »Р. Н. Союза.« Вóнъ е противъ того, щобы сегорóчна конвенція вóдбулась въ Питсбургу, зъ котрои мѣсцевости найбóльше есть теперь членóвъ въ »Союзѣ«, а то для того, що товариство наше, выплачуючи делегатамъ зъ власной касы за подорожь и за страту часу, втратить черезъ се бóльше якъ 1000 долярóвъ, а корысти зъ того не буде жадной. Се правда, що ся конвенція буде стояти великій грошѣ, але важнѣйшій причины промовляють за тымъ, щобы сегорóчна конвенція вóдбула ся тамъ, звóдки найбóльше есть членóвъ въ нашóмъ товариствѣ »Р. Н. Союзъ.«

По перше длятого, бо таке було рѣшене послѣдной головной конвенціи въ Шенандоа, а постановъ головныхъ конвенцій треба стисло держати ся. Если волю делегатóвъ, значить всѣхъ членóвъ, буде ся змѣняти пóсля вподобы, то неоденъ членъ мóгъ бы собѣ думати, що и другихъ рѣшень конвенційныхъ не треба тримати ся, неоденъ членъ мавъ бы право не згодити ся примѣромъ на те, що въ разѣ цѣлковатои неспособности до працѣ, призначено платити лишь $150, а мóгъ бы домагати ся $500, якъ було сказано въ старыхъ статутахъ.

Друге. Питсбургъ и околиця мягкого вугля стала ся, можна сказати, прибѣжищемъ нашихъ Русинóвъ. До теперь найбóльше нашого народу працювало коло твердого вугля. По-за Шамокинъ мало було чути за »Союзъ«, а дальше на захóдъ, якъ Питсбургъ, таки майже нѣхто не знавъ о нѣмъ. Се тому, бо браковало смѣлои аґітациі зó сторóны »Союза«, нѣхто не бравъ ся до неѣ. За 3 роки, вóдъ коли перше питсбурске братство дóзнало ся о »Союзѣ«, заледви 4 братства на тóй околици приступили до него, братство въ Питсбургъ, Гометедъ, Белевернонъ и Микісраксъ, разомъ около 450 членóвъ. Се безусловно за мало. Теперь народъ чимъ разъ бóльше горне ся сюды и знаходить ту добре платну роботу.

Длятого »Р. Н. Союзъ« повиненъ завчасу оглянути ся, дати о собѣ чути, зарядити велику маніфестацію, щобы бóльше людей дóзнало ся за него, щобы тѣ Русины, котрі заходять въ ту околицю, не тратились для насъ и не розлазились по чужихъ, а ще до того ворожихъ намъ організаціяхъ. А дотакого »адвертайзменту« и розголосу для нашого товариства послужить якъ разъ сего головна конвенція. Правда, що выдатокъ буде великій, але пожитокъ моральный, якій зъ сего выйде, далеко бóльшій. Треба зважити, що въ Питсбургу и околици есть велике число Словакóвъ, Полякóвъ и Чехóвъ, зъ котрыми нашъ Русинъ сходить ся. Они мають свои сильній организаціи и сильнѣйше почуте и свѣдомость народну, якъ мы. То-жь неодному, зъ природы вже уступчивому Русинови, такъ якось покрутилось въ головѣ, що ажь стративъ свóй власный языкъ. Зóйде ся неразъ зъ своимъ краяномъ, або прійде за орудкою до попа, якъ зачне балакати, то гадавъбысь, що то Войтекъ зъ пóдъ Прусака, або Янко зъ Кошицъ, а то таки нашъ Русинъ. Намъ треба показати нашу силу цѣлому свѣтови, а не тратити ей въ »людерныхъ контрахъ«, мы зовсѣмъ не слабѣ, насъ е сила, лишь бракъ смѣлости — постояти за свое и почутя — горнути ся до своихъ.

Зъ тыхъ отже причинъ, щобы сповнити рѣшене послѣдной головной конвенціи въ Шенандоа, що тамъ вóдбудесь слѣдуюча конвенція »Союза«, звóдки буде найбóльше число членóвъ; щобы зробити розголосъ »Р. Н. Союзови« на тóй околици, заинтересовати бóльше людей своею рóдною орзанізаціею и розбудити бóльше народного духа — сегорóчна конвенція »Р. Н. Союза« повинна безусловно вóдбутись въ Питсбургу.

М. Стефановичь.

Джорджь (вóдвертаесь до неи, клапаючись). Тенксъ, мисъ Мери! тенксъ! Я вамъ колись за тое сердечно вóддячу ся.

Маруся. О, нема за що.

Джорджь. Такои гарнои дѣвчины якъ вы то рѣдко пошукати. Васъ ажь шкода, щобъ такъ марно пропадали въ тóй дебрѣ...

(Маруся спущае очи а заслоняючись фартушкомъ вóдвертаесь и нѣбы то обтирае лавку. Въ тóмъ входить Евка, вглядаесь крадькома на Марусю и скоренько втыкае грошѣ Джорджови въ руку. Той поспѣшно хапае и ховае въ кишеню.

Евка. Ну, Марусю, ходѣмъ, най Джорджь спочине зъ дороги, бо и намъ треба завтра вчасно вставати. Добра нóчь вамъ!

Джорджь. Ґудъ найтъ, лейдіесъ, ґудъ найтъ!

Маруся (до Евки). Якій вóнъ делікатный, мамо?!

Евка. Нѣчого собѣ парубчакъ, видно добрыхъ газдóвъ дитина (вóдходять).

СЦЕНА 10.

Джорджь (самъ).

(Бересь за живóтъ, згинае ся и смѣесь до розпуку). Але-жь то грінóры, грінóры, я ще такихъ не бачивъ!.. (хихочесь) Джорджь! бай ґанъ, ты великій чоловѣкъ! (вытягае грошѣ на долоню и хихочесь) Дурна баба дала 15 дол. на убране... Хиба бы згинувъ зъ голоду той купецъ, котрый ждавъ бы на якій зарóбокъ вóдъ мене! (ховае грошѣ) Вы грошенятка любій йдѣть ту... Завтра пóду на мѣсто, возьму убране, дамъ якихъ 2—3 дол. завдатку, а решта скажу, що на »пейду«. И грошѣ будуть и убране буде (стягае раменами). И на що то чоловѣкови такъ мозолитись, коли й такъ можна жити по паньски?.. (стягае зъ себе загортку и кладе на столъ. На нѣмъ видко камѣзольку безъ плечей. Бере одну сторону) Погано я вже обдеръ ся... (хитае головою) Пустивъ Богъ Микиту на волокиту... Та бо-жь то послѣдными часами вже на добре менѣ допекло. (мацаесь за задну кишеню и вытягае фляшку) Ходи ту моя любко, моя потѣхо невóдоймима, ходи, не встыдай ся! (кладе ей пóдъ подушку, опóсля сѣдае на сѣпникъ и пробуе) Мягко, гарно постелила. (лягае скуленый, лицемъ до публики, пóдпершись на руцѣ) Або-жь то и гарне то дѣвчатко, видко, що вóвсянымъ хлѣбомъ пахне! (вытягае фляшку и пе) Добра! (не другій разъ и смакуе) У-у, якже-жь я засушивъ горло! (пе ще разъ) А они гадали, що я не маю свои віски... (вóдфукуе и спльовуе, опóсля вытягае зъ кишенѣ тютюнъ и напыхае его въ уста, сплюнувши пóдсмѣхуесь) Джорджь, чи не залюбивъ ся ты въ тóй дѣвчинѣ? Джорджь, ты лишь мотай на вусъ, що ту можешь зробити добрый бізнесъ... (павза) Але якъ? (павза, палець до головы) Джорджь? Чи ты дитина? ты даромъ ѣвъ амер. шинку и попивъ тóлько виски и пива? Попросту: Пóдхлѣбись старóй, а якъ стара за тобою, то на дѣвчину вже ты знайдешь спосóбъ. Гурей! (виргає ногами) Нани ся Джорджь за тое! (пе) Вже нема, мала фляшчина. (хитае головою и спѣвае зъ тиха въ сторону дверей)

Ай гевъ сомтингъ инъ май гартъ, свитъ Мари,
свитъ Мари, комъ ту ми...

(звертаесь на подушку и смѣесь) Джорджь! Ю олрайтъ! ю дженгелменъ фпрстъ клесъ! (пóднóсить ся и шле рукою попѣлунки въ сторону дверей) Ґудъ найтъ, свитъ гартъ, ґудъ найтъ! Твóй Джорджь хочь разъ порядно лягае спати... (падае на подушку. Заслона спадае).

Конець I. акту.

АКТЪ II.

(Сцена представляе гостинну (парлёръ) пересѣчного майнера. Обстава поединча. Стóлъ закрытый скатертю, коло него кóлька крѣселъ, а на стѣнѣ кóлька святыхъ образкóвъ).

СЦЕНА 1.

Джорджь и Анна.

(Джорджь убраный порядно, краватка на бакиръ, капелюхъ тежь, въ устахъ цигаро. Анна вбрана поединчо. Обое стоять бѣля себе, якъ бы передъ тымъ вели вже довшій розговоръ).

Анна. Тóлько здайте ся зъ усѣмъ на мене, Джорджь! Вже я то такъ поладнаю, що ажь за голову хопите ся зъ дива, якъ оно все склало ся.

Джорджь. Дуже васъ прошу, панѣ Чорнихо, поможѣть менѣ, якъ будете могли найлѣпше.

Анна (робить порушене нетерпеливости). Вже вы мене, Джорджь, не вчѣть якъ я маю робити! Я збесѣдую ся зъ Евкою, а ваше дѣло знадити до себе дѣвчину.

Джорджь. Колижь бо менѣ выдае ся, що старій лагодять ей за Гриця, тай дѣвчина не була-бъ мабуть вóдъ того.

Анна (смѣесь по фарисейски). Шкода васъ, Джоржь, шкода! Я гадала, що бы направду розумный чоловѣкъ, а оно ось якъ! Та-жь на все е спосóбъ!

Джорджь. Якій-же?

Анна. Я вже зъ Евкою побесѣдую и за васъ и за Гриця... Розумѣете? И за Гриця, але такъ, що ану... а до дѣвчины то вже вы самій пóдкрадайтесь, якъ знаете, я трохи и при тóмъ поможу.

Джорджь. Якъ намъ вдасть ся штука, то справимо такій баль, якого свѣтъ не бачивъ.

Анна (всмѣхаесь). А менѣ що за те дасьте?

Джорджь. О, та вы все будете у мене першимъ гостемъ. (Цѣлуе ей, а Анна бущмъ зборонясь).

Анна. Що вы зновь, не маете кого цѣлувати та стару бабу?

Джорджь. Хиба-жь вы старій, або що? У васъ ще таке румяне личко, най неодна дѣвчина сховаесь.

Анна (солодко). Правда, що я ще не стара. Я заодно кажу, що я ще десять дѣвчать за поясъ заткну. (Нахилюе свое лице близше его). Я иду вже до Евки, а вы не забудьте якъ мы змовили ся, щобъ потóмъ всьо разомъ до купы складало ся.

Джорджь. Добре, добре.

(Анна вóдходить).

СЦЕНА 2.

Джорджь (самъ).

Джорджь. То чортъ не баба! Не даромъ то люде кажуть, що де чортъ уже самъ не може дати собѣ рады, тамъ посылае бабу. Та-жь она ще мене перейшла! (проходжуесь) Нема що чудувати ся! Роботы въ неи нѣякои, то-жь що ѣй цѣлѣсенькій божій день дѣяти? Чоловѣкъ якъ не пяный, то йде до роботы, а она або спить, або закроплюесь віскою, або бѣгае вóдъ кумы до кумы тай зновляе и розноситъ всѣляку всячину. (смѣесь) Але для мене якъ разъ она наручна. Она вже все зробить, що треба. А що мене се коштувало, заки я ей невпросивъ ся, щобъ сьогоднѣ нѣчого не пила, бо могла бы все попсувати — троха бабиско не посварилась зó мною. Та коли я ѣй обѣцявъ принести на вечѣръ цѣлу кварту ажь въ гору пóдекочила зъ тои втѣхи. (надумуесь) Зъ дѣвчиною, здаесь, не буде такихъ короводóвъ, але зъ тымъ Грицьомъ, та зъ тыми »бурдынярами« трохи треба поклопотатись. Кобы то оденъ зъ другимъ любивъ пóдпити, еще бы дурниця, а то всьо зó старымъ дурнемъ якесь таке побожне, анѣ приступай. А зъ того Гриця мусить бути порядный деревяный фільозофъ, бо все нападаесь въ паперахъ. (грозить кулакомъ) Але, небоже, не такихъ я выучѣвъ въ дурнѣ, то й тебе потрафлю, а тогдѣ побачимо хто выплыне на верхъ: (бесь въ груди) Джорджь чистои воды Американець, чи твои паперы та книжки зъ усѣми мудрощами!..

(Дальше буде.)

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Вѣсти зъ Америки.

Пітсбургъ 16. януара 1900.
(Мама „штапує." — Вызыскъ робôтникôвъ капиталістами. — Розвôй братства св. О. Николая. — Місія духовна. — Перше дѣвоче братство.)

Въ нашôмъ мѣстѣ вѣчно курить ся, темно якъ въ майнахъ. Не дивно, бо теперь »добрй часы« — зъ котрыхъ корыстають лишь тросты и монополѣ, — »просперіти«, якъ оповѣдають намъ політикеры републиканьскй. Добре то Русины кажуть, що »хто робить — та робить, а хто нѣ — та нѣ«, бо ту правду видно на насъ. Отъ на полудневôй сторонѣ нашого мѣста якъ перестало робити въ броварни, де найбôльше нашихъ людей заробляє, то суди Боже дочекатись роботы вже вôдъ повтора мѣсяця. Написали на картцѣ въ фабрицѣ, що пôдвысшать платню, але коли пустять фабрику въ рухъ, сего не повѣдають. За то вôдпочиваємо и заглядаємо до нашого руского салюністы Алекс. Федорчака, котрый має свою гостинницю недалеко церкви. Пиво якъ то американьске пиво, але за то перекуску має добру.

Богато зъ нашихъ Русинôвъ повтѣкало вже до поблизького McKees-Rock, Pa., де Schoen Pressed Steel Car компанія зъ Аллеґени побудовала новй фабрики ваґонôвъ фрахтовыхъ и потребує богато робôтникôвъ. Чувъ я вôдъ краянôвъ, що недавно тому спровадила компанія богато робôтникôвъ зъ околиць Ню Йорку и старого краю за контрактомъ, хотяй то остро заборонено правомъ американьскимъ, обѣцяючи имъ $1.50—2 деннои платнѣ. Вправдѣ обѣцяну платню давала, але якъ зачала стягати за рентъ — бо всѣ робôтники мешкають въ компанічныхъ домахъ — и другй драчки, то бѣдолахи мусѣли чимъ скорше втѣкати и глядати зарôбку де-инде. За вынаймленє 4 малыхъ хижь каже собѣ компанія платити 12, 18 и 20 дол. Чистый рабунокъ.

Наша руска громада взростає чимъ разъ бôльше, якъ се можна запримѣтити по взростѣ братства св. О. Николая. На рôчнôмъ мітінґу въ грудню приступило наразъ 75, а въ януару 7 новыхъ членôвъ, такъ, що теперь то братство числить 315 членôвъ. Каса, якъ на таке велике братство, вправдѣ ще не повна, але завсѣгды выказує показну суму $1132 готôвкою, котру то суму урядники заощадили въ однôмъ роцѣ. Щобы подяковати про то имъ за порядне и совѣстне провадженє справами братства, выбрало оно на рôчнôмъ мітінґу старый урядъ и на сей рôкъ урядниками братства, котрымъ поручило веденє справы. Головою и душею братства есть п. Даніилъ Павлишакъ, котрого щирымъ старанямъ треба завдячити скорый розвôй братства.

Сего року вôдсвятковало згаданє братство зъ особлившимъ торжествомъ празникъ св. О. Николая, свого покровителя, бо свято то получено зъ місією духовною, котру устроѣвъ о. Д. Полывка, загостивши въ своимъ поворотѣ зъ Канады до Пітсбурга. Місія, що тревала 8 дней, вôдбулась торжественно. Въ суботу вечеромъ дня 16. грудня 1899 при звукахъ дзвонôвъ ввойшовъ о. Місіонаръ до церкви, почомъ мѣсцевый священникъ привитавъ его короткою бесѣдою. Кураторы церковнй подали ключѣ вôдъ церкви, хлѣбъ и соль, котрй о. Місіонаръ поблагословивъ, пожелавъ громадѣ розвою, а ввôйшовши до церкви сейчасъ зачавъ вечѣрню зъ литією. По »Свѣте тихій« выголосивъ о. Місіонаръ вступну місійну проповѣдь, а по вечѣрни вôдбулось мированє зъ благословенємъ найсв. Тайнами и поклоненємъ миру св. О. Николая. Понеже до того церковь була красно прибрана цвѣтами, то-жь не диво, що на другій день и въ слѣдуючу недѣлю на закôнченє місіи прибуло тôлько народу, що церковь не могла всѣхъ помѣстити. Місія устроилась такъ, що кождого вечера була вечѣрня зъ проповѣдею и супликацією. Проповѣди місійнй мусѣли зробити вражѣнє на людей, бо кождого вечера прибувало бôльше побожныхъ, що уважно прислуховались наукамъ. Въ недѣлю 24. грудня, въ день закôнченя місіи, вôдбулось пращанє о. Місіонара въ шкôльнôй гали, въ котрôй зôбрали ся шкôльнй дѣти и братство О. Николая. Дѣти спѣвали краснй пѣснѣ и деклямовали, о. Д. Поливка заохочувавъ присутныхъ, щобы частѣйше сходили ся разомъ на науку та щобы посылали свои дѣти до рускои школы, а вкôнци предсѣдатель братства п. Д. Павлишакъ подяковавъ сердечными словами о. Місіонарю за его труды, почôмъ дѣти дôстали вôдповѣднй дарунки.

Въ насъ заложило ся дѣвоче братство Покрова Пр. Богородицѣ. На разѣ вписало ся 20 дѣвчатъ, а зъ нихъ 11 до »Р. Н. Союза«. За предсѣдательку выбрали Марію Вахновску, мѣстопредс. и секретарку Теодору Павлишакъ, касієрку Марію Садамаръ, а опѣкунками хорыхъ Софію Прусакъ и Еву Барна. Цѣлею сего братства есть не лишь спомагати себе въ разѣ слабости, але сходити ся вечерами на науки. — Щасть Боже!

М. М.

НОВИНКИ.

— **Вечерокъ** музыкально-декляматорскій вôдбуде ся въ Shamokin, Pa. въ недѣлю 4. лютого 1900 р. въ гали пôдъ церквою зъ слѣдуючою програмою:

1) „Коза Дереза." Дитяча смѣшна оперетка.
2) „Тече вода." — дуетъ въ супроводѣ фортепіяна: А. Лучковецъ и М. Мурдза.
3) а) „По морю." б) „Сирота" — хоръ.
4) Деклямація.— А. Лучковецъ.
5) „Помарнѣла наша доля." Сольо въ супров. фортеп. вôдспѣває М. К.
6) Деклямація. — А. Мурдза.
7) „Стоить гора высокая." Сольо въ супров. фортеп. — М. Мурдза.
8) „На берѣжку" — хоръ.
9) а) „Гуляли." б) „Сонце ся сховало" — хоръ.
10) Образъ зъ живыхъ осôбъ.

Початокъ точно о 7-ôй год. вечеромъ.

Вступъ на салю 25 цнт. Дохôдъ призначеный на дитячій хоръ и розходы драматичного товариства. Есть се першій подôбного рода вечеръ въ Шамокінъ и тому запрошує ся всѣхъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ гостей.

— **Баль** на дохôдъ парубоцкого братства им. Богдана Хмельницкого въ Олифантѣ, Па. вôдбуде ся въ суботу 27. януара 1900 въ рускôй гали. Тікетъ 25 цнт.

— **Довголѣтный** и вельми працьовитый складачь »Свободы« Василь Фекула, подруживъ ся зъ Е. Радзевичь зъ Шамокінъ, Па. Молодôй парѣ жичимо щасливого пожитя.

Ще въ справѣ руско-народного вѣча.

Справоздавець руско народного вѣча въ Джерзи Сити зробивъ въ справозданю похибку, а именно пропустивъ, що справу основаня руско-народного дому еміграційного пôднѣсъ о. М. Пôдгорецкій, котрого пропозицію приняли зборы. Внесенє его було таке, щобы »Руско-народный Дôмъ Еміграційный« оперти насампередъ на всѣхъ тутешныхъ рускихъ братствахъ такъ мужескихъ якъ и женьскихъ безъ взгляду на партіи, а то въ той спосôбъ, абы вôднестись до всѣхъ нашихъ братствъ зъ просьбою, щобы тіиже зволили ухвалити, абы кождый членъ братства жертвовавъ 50 цт. рôчно. Крôмъ того треба конче еще вôднести ся зъ просьбою до нашихъ обохъ організацій до »Союза« и »Соединенія« и на головныхъ конвенціяхъ просити о пôдмогу грошеву и взагалѣ о пôддержованє сеи нашои такъ важнои народнои институціи. Крôмъ того бесѣдникъ додавъ, що черезъ вôдозвы въ нашихъ тут. русихъ газетахъ богато буде можна зôбрати грошей дорогою добровôльныхъ одноразовыхъ жертвъ.

Що то есть столѣтє?

Якъ то що? Ну, сто лѣтъ. То легко сказати, але той часъ таки трохи инакше представляє ся, коли ему близше придивимо ся. Столѣтє, то ще менше якъ капля воды въ мори въ порôвнаню зъ вѣчностію, але мимо того то для насъ довгій часъ. Дуже рѣдко, щобы хтось доживъ сто лѣтъ, а людей, котрй уродили ся тамтого столѣтя и дожили теперь часу, коли пишемо 1900 рôкъ, можна бы мабуть почислити на пальцяхъ однои руки. — Якъ же довге столѣтє? Рахуючи мѣсяцѣ, має оно ихъ 1200, а недѣль 5200, докладнѣйше однакожь 5217, бо кождый рôкъ має оденъ день, а кождый переступный рôкъ о два дни бôльше якъ 52 недѣль. Одно столѣтє має 876.576 днѣвъ. Въ однôмъ столѣтю мôгъ бы чоловѣкъ дуже далеко зайти, хочь бы на день лишь 10 годинъ »робивъ«. Рахуймо на годину 5 кільометрôвъ, то въ 36.524 дняхъ або въ 365.240 годинахъ можна ити 1,826.200 кільометрôвъ, отже така сама вôддаль, якъ коли бы хто сорокъ и пять разôвъ обôбѣгъ по рôвнику доокола землѣ, позаякъ обемъ землѣ має 40.000 кільометрôвъ. При сѣй подорожи не увзгляднено такихъ перешкодъ якъ вода и горы. Столѣтна подорожь есть въ парôвнаню зъ дорогою до сонця лишь маленькою частиною, бо чоловѣкъ мусѣвъ бы ити бôльше якъ 81 столѣтій до сонця, щобы уйти 148 міліонôвъ кільометрôвъ. До мѣсяця, котрый есть вôддаленый вôдъ насъ на 400.000 кільометрôвъ, можна бы въ однôмъ столѣтю пôдъ тыми самыми услôвями зайти добрыхъ два разы и назадъ вернути. — Щобы показати величь якихсь чиселъ, обраховують инодѣ, кôлько то треба часу, щобы нарахувати н. пр. міліонъ або оденъ міліярдъ долярôвъ. Отже кôлько можна нарахувати въ однôмъ столѣтю? Коли бы рахувати заєдно а навѣть не ѣсти и не пити та не спати, а числити на минуту 60, то можна бы въ однôй годинѣ начислити 3600 доляр. въ однôмъ дни 86.400, а въ однôмъ столѣтю 36.524 разôвъ тôлько, отже 3.135,673.600 або 3 міліярды, 155 міліонôвъ, 673 тысячôвъ и 600 дол. То вже велике число, але обчисленє показує, що нѣхто не мôгъ бы обчислити за сто лѣтъ нѣмецкими марками вôдшкодованя военного, яке свого часу заплатила Франція Нѣмеччинѣ за войну въ 1870—71, навѣть и тогды нѣ, хочь бы и не ѣвъ, не пивъ и не спавъ. Той, хто числивъ бы десять годинъ на день, начисливъ бы за сто лѣтъ ледви 1.314,864.000.

На руско-народôмъ вѣчу священникôвъ було девять, а именно:

О. Несторъ Воленьскій, угро-рускій священникъ зъ Пертъ Амбой, Ню Дж. и 8 галицко рускихъ:
о. Несторъ Дмитрôвъ, зъ Трой, Н. Й.
о. Ник. Стефановичь, зъ Пітсбургъ, Па.
о. Иванъ Арданъ, зъ Олифантъ, Па.
о. Стефанъ Макарь, зъ Мт. Кармель, Па.
о. Ант. Бончевскій, зъ Апсонія, Конн.
о. Павло Тимкевичь, зъ Юнкерсъ, Н. Й.
о. Дамаскинъ Поливка, зъ Канады.
о. Николай Пôдгорецкій, мѣсц. священ.
о. Ив. Констанкевичь, зъ Шамокінъ, Па.
задля важныхъ перешкодъ не прибувъ та за те надôславъ телеграму.

ИЗЪ СЛѢДУЮЧИХЪ БРАТСТВЪ БУЛИ ЧЛЕНЫ:

Зъ бр. св. Кир. и Мет. въ Шамокінъ, Па.	1
„ „ „ Тов. им. Шевчен. въ „	1
„ „ „ Арх. Мих. въ „	1
„ „ „ Пет. и Пав. въ Плимонтъ, Па.	1
„ „ „ „ „ „ въ Ватербури, Конн.	1
„ „ „ „ „ „ Апсонія, Конн.	4
„ „ „ Арх. Мих. въ Юнкерсъ, Н. Й.	20
„ „ „ Ив. Наум. въ Ню Йорку	10
„ „ „ Арх. Мих. въ Бруклинѣ	5
„ „ „ Іоана Кр. въ Байовъ, Н. Д.	1
„ „ „ Пет. и П. въ Джерзи Сити	76
„ россійско-правосл. бр. въ Ню Йоркъ	5
Зъ сестр. бр. св. Елены въ Юнкерсъ	1
„ „ „ „ Ольги въ Ню Йоркъ	7
„ „ „ „ „ „ Джерзи Сити	18

Подяка.

Симъ складаємо щиру подяку о. Ивану Ардану зъ Олифанту, Па., що зволили були прибути на вѣче и затримати ся у насъ разомъ зъ другими нашими священниками еще оденъ день по вѣчу и дня 2. януара б. р. показали вечеромъ въ гали вѣчевôй богато прекрасныхъ образкôвъ т. зв. лямпою маґічною, зъ котрои народъ нашъ богато скорыставъ, бо не тôлько що де-що научивъ ся (особливо зъ образкôвъ рускихъ), але и забавивъ ся! Идѣть въ слѣды и прочй нашй рускй громады, устроюйте вѣча и просѣть о. Ив Ардана зъ лямпою маґічною, а бôльше скорыстаєте за оденъ разъ, нѣмъ въ краю неразъ за цѣле житє. — За телеґрамы и письма присланй зъ нагоды вѣча, дякуємо всѣмъ дотычнымъ особамъ.

Въ имени б. комітету вѣчевого
Jersey City, N. J. 18. януара 1900
Кость Кирчôвъ
секретарь.

„QUO VADIS."

Дня 25. януара 1900 р.
вôдбудесь представленє въ Opera House, Mt. Carmel, Pa.

Се представленє доперва першій разъ буде вôдогране.

Початокъ о 8 год. вечеромъ.
Тікетъ 25, 35 и 50 цнт.

На продажь!

Єсть до спроданя красный дôмъ на розѣ 7 и Bech str. въ Mt. Carmel, Pa. Цѣна приступна. — Хто-бъ хотѣвъ купити, най удасть ся до властителя.

SYLVESTER ROKOSZ
Mt. Carmel, Pa.

„NO RHEUMATISM."

Той лѣкъ звѣстный въ цѣлôмъ повѣтѣ.

Єсли хто терпить на ревматизмъ, най попробує того лѣку. Тисячѣ хорыхъ на ревматизмъ завдячують своє здоровлє австралійскому лѣкови »No Rheumatism«, а навѣть тй, що довго лѣчились у докторôвъ, счудувались, яки наслѣдки були въ кôлькохъ дняхъ, коли спробували лѣку »No Rheumatism«.

Зô всѣхъ патентованихъ медецинъ „No Rheumatism" есть одинокимъ, що має голосну славу, бо коли его ужити, бôль якъ бы рукою вôднявъ.

„No Rheumatism" не есть лѣкомъ на всѣ слабости, але, єсли хт має ломаня въ крижахъ, рукахъ, ногахъ, плечахъ, ужити лишь того лѣку, а наслѣдки певнй.

Вы можете дôстати тоє лѣкарство въ кождôй головнôй аптицѣ.

Єсть на продажь въ аптицѣ Самуеля, Юнга, Люиса, Джордана, Виліямса и Девиса въ Мт. Кармель. Продаєсь такожь въ сторѣ Hughes Bro's, L. Grossman и Midvalley Supply Co.

Продаєсь ще въ Центреліи у Девиса и Ґолдсворти и Монтана у Ґудмана, на Ексцелзіоръ у Ив. Гловы, въ Мт. Кармель у О. Мурдзы и Ст. Ґжендзѣньского, а въ Шамокінъ у Злотожиньского и Мархевки.

Можна дôстати за $1.00 и 50 цнт.

—ЄСЛИ—

маєте яке право, хочете продати або купити въ старôмъ краю грунтъ, дôстати сплатокъ або грошѣ щосте пôслали до старого краю — удайте ся зъ тымъ до Пырча, въ Олифантѣ. Вôнъ вамъ добре зробить и порадить.

Адресъ:
D. Pyrcz,
Box 355 — Olyphant, Pa.

НОВЙ КНИЖКИ.

	цнт.
Календарь „Просьвіти" на р. 1900	40
Календарь Общ. Качк. на р. 1900	40
Православный календарь буков.	45
Унгварскій календарь	20

Хто хоче купити собѣ книжку руску, чи англійску, або записати журналъ (magazine) нехай пише до читальнѣ им. М. Шашкевича (залучивши за 2 цнт. марку).

Адресъ: J. J. Ardan, Box 418, Olyphant, Pa.

Цѣнникъ высылаєсь на жаданє дармо.

Вôльне для мущинъ.

Кождый мущина, що схоче написати до „The State Medical Institute", 805 Electron Building, FORT WAYNE, IND., може дôстати на спробунокъ вôльный пакуночокъ замѣтного домашного лѣку, що вылѣчило тысячѣ людей, котри терпѣли лôтами на парубоцку слабôсть, походячу зъ молодечого дуру, на утрату сили и памяти, слабости крижей и т. д. Пишѣть заразъ.

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

STANISŁAW SZARŻYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Аптикарь зô старого краю. Має лѣкарства на всѣ хоробы, навѣть на гостець и мадру. Оденъ бльокъ вôдъ рускои церкви.

Попирайте свого!

РУСКА БУЧЕРНЯ
Игнатія Трохановского,
на Second Str.
в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у свого руского бучера, а то по дуже низькôй цѣнѣ. Розвозить все на часъ. Хвалити богато не треба, бо добре само хвалить ся.

P. V. OBIECUNAS
1012 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Интересъ банковый, заложеный въ р. 1894. Продає шифкарты на всѣ корабельнй лініи, где хто хоче, по умѣркованôй цѣнѣ.

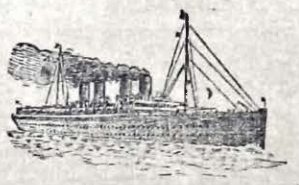

Посылає грошй до всѣх частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Вôнъ мешкає лишь „три бльоки" вôдъ рускои церкви на „Савт Сайд". Вже часъ перестати ходити до Мошка-Берка. Кождый порядный чоловѣкъ повиненъ попирати свого а не жида. Розмовите ся зъ нимъ по свому.

Ану спробуйте!

ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Ф. Михальского и Д. Голода
38 Green str., — JERSEY CITY, N. J.

Кождый Русинъ йдучій зъ краю, чи до краю або маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода.

Дôстанете пôчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Ту продає ся шифкарты на всѣ корабельнй лініи по умѣркованôй цѣнѣ и висылає ся грошѣ до всѣхъ частей свѣта безпечно, скоро и тапьо: такъ само можна тутъ вымѣняти рôжнй грошѣ.

Хто изъ землякôвъ хотѣвъ бы вôдъѣхати до старого краю, то потребує лишь написати листъ а вôдворотно почтою его повѣдомить ся, коли и якй шифы вôдходять и кôлько коштує шифкарта.

Понеже сей готель близенько діпа пенсильвенійского, лігайского и центрельского, а такожь діпа, звôдки стріткари розходять ся по цѣлôмъ мѣстѣ и околици, якъ Newark, Bayonne, Elisabeth, тай до Гобокенъ близько, а „феры" до Ню Йорку и Брукліна такожь пôдъ носомъ, длятого кождый Русинъ повиненъ вступити до своихъ землякôвъ, де дôстане добѣрну и велику чарку віски, пиво великими шклянками зъ перворядного бровару и воды мінеральнй, вскрѣпляючй жолудокъ, а на желанє, то и гаваньске цигаро тамъ собѣ закурить.

Купившого тутъ шифкарту выпровадить ся ажь на шифъ.

Въ тôмъ готелю есть такожь хорошо уряджена и простора галя на мітінги, весѣля и другй забавы.

Свала и Наґловскій

—РУСКЙ ПОГРЕБНИКИ—
въ Майфилдъ, Па.

Въ разѣ потребы нашй люде повиннй удаватись до нихъ, а не до чужинцѣвъ.

СВОЙ ДО СВОГО!

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

Пійте пиво зъ бровару:

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

C. B. RICHARD & Co.

61 BROADWAY — **NEW YORK.**

Банкова кантора и продажь корабельныхъ білетôвъ.
Головни аґенты кораблѣвъ „першои клясы".

Продають „шифкарты до Европы и зъ Европы до Америки.

Грошѣ посылають безпечно „чеками" або телеграфічною дорогою.

Краевй якй небудь грошѣ купують, продають и вымѣнюють.

Выдобудуть грошѣ зъ щадницѣ, сиротского суду т. д.

Продають або купують для людей грунты такъ ту въ Америцѣ, якъ и въ старôмъ краю.

Переводять процесы въ старôмъ краю. P 6

Мають ту свого адвоката зô старого краю. Засылають пакунки чи якй небудь рѣчи до старого краю и где небудь инде.

Єсли хто хоче іти до старого краю, вистарають ся для него о паспорт.

Той банкъ истнує вже 52 лѣтъ есть найбôльшим того рода въ Ню Йорку. — Пишѣть:

C. B. RICHARD & CO.
61 Broadway — NEW YORK CITY.

супи, ходити якъ небудь — ажь грѣхъ.

Маруся. И знайшлисьте?

Маруся. Такъ, такъ! Наша дѣвчина не розтратить а ще бôльше придбає.

...у, що хлопець вченый та несогôршій буде зъ него газда. А якъ вôнъ чистенько коло себе ходить, ажь мило подивитись.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Баба.

Написавъ Иванъ Синюкъ.

Пôдъ стрôмкимъ облазомъ сидить баба. На камени сидить, а надъ нею висить плита якъ пôвъ церкви за велика. Два, три кроки передъ єѣ ногами шумить попôдъ стрôмкій скалистый берѣгъ быстрый Черемошь.

Беззуба, худа, згорблена, сколѣнчена баба. Волосъ сивый, нѣ, бѣлый якъ вапно, выглядає зъ пôдъ хустки. Стара ся хустка, вѣдай така давна якъ баба. Лице темно-жовтаве, мовь задымлене, а зморщене, зморщене, якъ зъоране. Уста блѣдй, запалй, а мутнй очи невыразнои барвы глядять понуро. Щось твердого, терпкого лежить на сѣмъ нерухомôмъ лици. Утомлено сперла лѣву руку на тремтяче колѣно а мозолистыми пальцями правои руки держить палицю.

Сидить и якъ зъ горячки воркотить.

Мовь бы мене хтось студеною рукою за серце имивъ и мôцно стиснувъ, таке чуте, чуте великого жалю обняло мене на видъ сеи бабы.

— Що вы такъ шепчете — кажу до неи — може слабй?

— Ой паноньку, паноньку, въ моимъ вѣку слабує ся въ одно. Не того я приказую, я плачу, бо менѣ серце пукає... И я була колись молода, на сей облазъ выграшки лѣзла. У жилахъ огонь, не кровь. Молода, годна, весела, безжурна. Всѣ мене любили, пестили... Все минуло ся, такъ пôшло якъ камѣнь пôдъ воду... ой минуло ся, минуло ся!..

Однои пятницѣ закликали патрольники мого Папацька и... кого, кого?... ага, Пôрняка, до двôрника. Ще тои самои ночи пôгнали ихъ долѣвъ, до жовнѣръ, бо вôйна — такъ казавъ двôрникъ — и я вже мого не видѣла. Застрѣлили Прусы — казавъ Пôрнакъ, що вернувъ ся — застрѣлили єго, Папацька... хто знає, може й безъ панъотця поховали, може й хреста не поклали.

Зъ запалыхъ очій потекли бабѣ сльозы.

— Теперь наставъ часъ нужды, бѣды... у день ткати, у ночи прясти... за мисочку муки, за мѣрку бараболь... треба душу годувати, свою и дѣточу. Рôкъ, два, три пряла и ткала. Пушки стали тонкй якъ папѣръ, плечѣ згорбили ся. Вôдтакъ дѣти въ службу. Бѣднй дѣти, ихъ ровесники ще нестять ся по рукахъ, а они въ студени, спецѣ и бурѣ на толоцѣ пôдъ голымъ небомъ. И зновъ минуло кôлька рокôвъ, а мôй Василько зачавъ дарабы возити, а Марійка прясти, ткати.

Се бувъ мôй найщасливѣйшій часъ, якъ Василько прійде бувало зъ Выжницѣ, высыпле изъ череса грошѣ и: — Нате, ненько, се вамъ, все вамъ, лишь не плачте, не тужѣть!...

Баба помахала сумно головою.

— А Марійка заробить въ селѣ муки, скоромы, грошей и тежь: — Нате ненько, не журѣть ся, не плачте!...

А я обôйму ихъ обôйко, мои дѣточки, горну до себе, цѣлую и тисну. Тѣшу ся и плачу, плачу, що Бôгъ не давъ мому дождати сего щастя зъ нами тѣшитись...

Та не довго я натѣшилась... не довго, не довго! Якась недоля завзяла ся на сѣмъ свѣтѣ на мене.

Василька привезли товаришѣ! Одного весняного ранку ждала я на зарѣнку зъ терхѣлою зъ харчемъ въ рукахъ Василька. Хотѣла єму на дорогу дати, мавъ ажь до Чернôвцѣвъ дарабу вести. Надъѣхала дараба, имила ся берега. На нѣй лежало щось фоєвъ накрыте.

— А далеко — пытаю — ще мôй Васлько?

Оденъ керманичь глипнувъ на другого тай мовчить. Я пытаю въ друге.

— Ой далеко тѣтко — каже передный — дуже, дуже далеко и показує рукою до неба.

Менѣ въ очахъ потемнѣло, въ ухахъ зашумѣло, и повалила ся якъ нежива на вогку рѣнь...

Не знаю якъ, коли, хто мого... ахъ Боже, мого любого, дорогого голубчика поховавъ...

Бабине лице болѣзно скривило ся и она гôрко заплакала. Упустила сукату палицю и закрыла руками лице.

— У »Ворôтцяхъ« розсыпавъ дарабу. Була ще нôчь и свѣтло загасло, дараба у скалу а вôнъ у воду и утонувъ.

Тогды я мои очи выплакала.

Вôдтакъ вôддала доньку за бѣдного, чемного керманича вôддала. Зъ початку добре жили. Але моя недоля не спить. Его родина пôдъюдила. Зачавъ пити, єи бити, а мене прогоняти. Мою любу добру дитину бити... Боже, Боже любый, що я храню, кашляю, воркочу... Моя голова зъ тоску посивѣла.

Кажуть люде до суду йти, тай єго зъ хаты выкинути. Я ще въ судѣ не була, бою ся суду. Тай сего таки не зроблю, не зроблю смѣха сама зъ себе та зъ мои дитины... Иду въ свѣтъ, буду десь дѣти бавити..... щобъ не дивити ся на нещасте моєи солодкои голубки... Хто знає, може вôнъ поправить ся. Бѣда моя, тай годѣ. Тай не знати доки бѣдувати... Чому не впаде вôдти зъ горы та плита тай не зробить моѣй муцѣ конець. Не знаю на що мене ще тутъ треба? Покутувати? За якй грѣхи?..

Стогнучи, встала баба и полѣзла далѣ въ одно балакаючи, зъ недолею вадючись...

Зъ „Буковины."

Йосифъ Пейко

рускій готельникъ

— Cor. Commercial & Franklin Street —

въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошує всѣхъ Русинôвъ до себе на свѣже пиво и добру віску. Хочете добре забавити ся, йдѣть до Пейка. Чекаєшь на „стріткару", зайди до Пейка, а нѣколи не спизнишь ся, бо она йде попри самй дверѣ.

НОВОСТЬ!

Чисто американьска фірма продає гарнй годинники.

За $3.65 можешь достати годинникъ, але самъ заплатишь почту, а за $3.95 фірма платить сама, ще и ланцушокъ додає. Если тобѣ годинникъ не подобаєсь, можешь єго вôдослати, а грошѣ тобѣ звернуть.

Пишѣть на адресу:

ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str.

CHICAGO, ILL.

Першій, рускій салюнъ и реставрація въ ПІТСБУРГЪ, ПА.

Не вôдъ нынѣ знають нашй Пітсбурчане и зъ околицѣ

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА,

котрый 10 лѣтъ працювавъ у пітсбурскихъ фабрикахъ. Має вôнъ теперь гарный салюнъ, де можь достати напиткôвъ всякого рода, а при тôмъ утримує дуже чистеньку реставрацію, де можь достати всѣлякого ѣдженя, якого лишь забагнете. Кождый Русинъ мавъ бы смертельный грѣхъ, якъ бы до другихъ йшовъ, а свого оминувъ. Салюнъ Алекс. Федорчака пôдъ назв. „народный готель" єсть при Carson Str. No 716 мѣжь 7 а 8 улицею не далеко рускои церкви.

Hotel

HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda,

Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дипа єсть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякй напоѣ, якъ віска, пиво, румъ, темпер и ин. дуже добрй и здоровй. Хто хоче перепочувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.

Алу Русины! Чи-ж будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНЬСКІЙ АДВОКАТЪ (лоеръ)

Катлинъ и Некарда

(Catlin & Nearda)

309 Broadway

NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправує нагороду вôдъ компанѣй, если-бъ котрого зъ робôтникôвъ або убило або покалѣчило. Рôвно жь пріймає всѣ криминальнй и цивільнй жалобы.

Купуйте книжки и газеты!

Листки Свободнаго Слова N. 8, 12, по	16
Накапунѣ N. 8, 9—10 по	11
Свободная Мысль N. 1, 2 и 3 по	11
Бурцевъ. За сто лѣтъ (вмѣсто 2.10)	$1.10
Дебагорій Мокріевичъ. Воспоминанія ч. 1, 2 3 и 4 по	35
Правдинъ. Самосудъ толпы въ странѣ свободы	11
Правдинъ. Женщина въ странѣ свободы	11
Прозора. Притча Самарянина	11
„ Богъ на Украинѣ	11
Толстой. Воскресеня ч. I.	80
„ „ ч. II.	60

Цѣна 3-ьей части еще незвѣстна. Отдѣльные выпуски (єсть ихъ уже 11) по 14 цнт. Подписка теперь прекращена. Пôдписавшіе ся прежде, получать романъ безъ доплаты.

За почту платимо самй.

Адресуйте:

A. Wasserman,

29 Clinton str. near Stanton str.

NEW YORK, CITY.

Гурра!

За дармо 50-центову фляшочку золотого атраменту достане кождый.

Хто собѣ купить за 1. доляра або дорогшу машинку до друкованя, достане бѣлявый атраментъ, а до того ще и фляшочку золотого атраменту. Єсли не хочете машинки до друкованя лишь золотый атраментъ, то зашлѣть 25 цнт., а я вамъ єго пôшлю и посылку заплачу. Якъ хочете мати тй рѣчѣ, за такъ низьку цѣну, мусите чимъ скорше по нихъ писати. Грошѣ и замовленя посылайте на адресу:

S. KELTONIK

Punxsutawney, Pa.

Дарунокъ для знакомыхъ.

Мы не роздаємо тыхъ годинникôвъ, но продаємо ихъ за цѣны такъ дешевй низькй, якъ бы ихъ мôгъ купити купець. Иншими словами, мы заощадимо вамъ богато грошей, котрй вы мусѣли бы выдати, купуючи вôдъ купця. Тй годинники гравірованй рукою и гварантованй, що носити ихъ можна за 20 лѣтъ. Накрывки суть зъ чистого золота, що спочивають на мѣшанинѣ металѣвъ, а черезъ те годинники суть тревалй и сильнй. Веркъ єсть „правдивый америк. никловый стандардъ" (недешевый швайцарскій) и ходъ єго дуже точный. Если хочете мати такій годинникъ, напишѣть ваше имя, адресъ, почту и експресный офісъ, а мы зашлемо вамъ годинникъ на нашъ коштъ до найблизшого вамъ експресового агента, а тамъ пересвѣдчите ся. Якъ вамъ подобає ся заплатите $7.75, а годинникъ уже вашъ. Если вамъ не подобаєсь, то агентъ вôдошле єго назадъ на нашъ коштъ. Но не замовляйте больше якъ 3 паразъ, бо мы не посылаємо нѣколи больше однôй особѣ якъ 3, такожь не посылаємо ихъ годинникарямъ. Если хочете мати красный 2 доляровый ланцушокъ до годинника, зашлѣть въ листѣ 50 центовъ въ стемпсахъ або грошѣ. Такъ само повиннй вы означити, чи хочете мужескій, чи женскій годинникъ, створеный на одной сторонѣ, чи зъ покрывками по обохъ сторонахъ. Не зволѣкайте зъ замовленємъ, бо мы не можемо знати, якъ довго будемо мати годинники на складѣ.

CONSUMERS WATCH CO.

424 Main Str.

Dept. K. K. BUFFALO, N.Y.

Лишь про моихъ людей.

Терпѣвъ я богато лѣтъ за провины природного грѣха. Выдавъ я сто долярôвъ докторамъ безъ помочи. Навпослѣдокъ поѣхавъ я до старого краю, порадивъ ся одной старои, мудрои жени, котра мешкала въ лѣсѣ, знала ся на зѣляхъ и она мене вылѣчила вôдъ страшнои слабости. Про те нещасте розказавъ я моимъ пріятелямъ и они вылѣчились. Тому я вынайшовъ, що всѣ головнѣйшй слабости можь гоѣти тыми зѣлями. По довгихъ намовахъ удалось менѣ вывѣдатись вôдъ тої жены про тайну того лѣку, а я готовъ ужичити єго моимъ краянамъ. Пишѣть посвому, а залучѣть стемпликъ на вôдповѣдь.

Вашъ краянъ и пріятель

Karol Johnson,

Box 292

HAMMOND, Ind.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймає такожь „керича" на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA

Удавайте ся в потребі до него.

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 19, 1899.

Пасажерскй трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphi-и и New York-у о год. 7:13 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стацій въ околицяхъ вуглевыхъ о год. 7:13, 9:40 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7 30, 11:21 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресовй трены до Philadelphi-и и New York-у о год. 7:13 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трены до Mt. Carmel.

З New York-у о год. 8:10 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphi-и о г. 4:10, 9:00 до полуд. і 4:50 по полуд. В недѣлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:30, 5:05 и 8:15 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:05 и 6:00 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:05 по полуд.

Недѣльнй трены до: Philadelphi-и, New York-у и до всѣхъ стацій межи тыми мѣстами о год. 9:10 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всіх стаций в околицях вуглевих о год. 9:10 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльний трен до Shamokin о год 11:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Хто хоче ѣхати на Весты, най купить собѣ тікетъ на лігайску желѣзницю, бо найтуньша и найвигôднійша. По близшй иформаціи удавайте ся до:

JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— и —

готельничій

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрôпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str.

PITTSBURG, PA.

Кождый то знає, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покличивъ свои науки въ старôмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на університетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Філядельфіи, осѣвъ въ Пітсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave.

Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайди до того фотографа. Вертаєшь зо шлюбу зайди зъ жѣнкою до него, дай ся вôдобрати, а будешь мавъ на цѣле житє памятку. Маєшь красну дѣтинку, дай фотографовати у него, а будешь мати красный образъ. Єсть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вôнъ Вамъ зробить фотографіи и портреты, яки хочете. — За роботу гварантує.

Иванъ Глова

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звчайнй.

Посылає такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ld.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $2000.

Заряджає нимъ:

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляє 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO." єсть вôльне вôдъ всякихъ примѣшок, и для того єсть найздоровшимъ. Завсѣгды одно и тои самои доброты и пріємного смаку и єсть споряджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.

Вырабляє въ найлїпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салюнѣсты и приватнй родины повиннй замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.

READING, PA.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала єму способность стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має такожь свою власну аптику, въ котрой выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

Dr. F. J. Meek

Д-р МИКОЛАЙЧИК

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лікаръ-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй недуги совѣстно и въ короткм часѣ. Особенно незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаємо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Гавриілъ Малкнякъ

Гуртовный складъ

(Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хиляка.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за танй грошѣ, то най йде куповати до Ю. Хиляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продає вôнъ такожь „шифкарты" и посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣть до старого знакомого!

O. Murdza & Bros

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЬ.

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными впрость зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel. Продає такожь майнерскй одяги и посылає грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

Свôй до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTER'S

(Тромейтер)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротив National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна достати так горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

СВÔЙ ДО СВОГО!

Єфремъ Лучковець

E. INDEPENDENCE near VINE STR.

въ Шамокінъ, Па.

— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зô всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другй напоѣ все свѣжй и найлѣпшого ґатунку. Услуга чемна и солідна. Склянки великй и малй пôсля вподобы.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходить по покутныхъ жидôвскихъ, такъ званыхъ „тлумачахъ", але най удасть ся до правдивого адвоката Вилямa Воколека, въ Скрентон. Вôнъ залагоджує всякй справы въ судѣ ту и въ старôмъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ єго такій

W. Vokolek

ATTORNEY AT LAW,

502 Lackawanna Ave.

COR. WASHINGTON AVE

Scranton, Pa.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды панує брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.